

ጳራቅሊጦስን ለመገልበጥ ይታገላሉ

ቀሲስ አስተርአዖ ጽጌ nigatuasteraye@yahoo.com

ግንቦት ፲፩ ቀን ፪ሺ፪ ዓ.ም.

ሌሎች የቀሲስ አስተርአዖን ጠማርች ለማንበብ የሚከተለውን ድንገ-ገጽ ይመልከቱ፡

<http://www.medhanialemeotcks.org/>

ግንቦት ፲፩ ቀን በፈረንጆች May 23 ቀን የምናከብረው **ጳራቅሊጦስ** የሚባለው አመታዊ በዐል ለጥንታዊትና ለዛሬይቱ ኢትዮጵያዊት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ምንጭ እንደሆነ፤ ለዚህች ጠማር መፍለቅም ዓቢይ ምክንያት ነው። ቤተ ክርስቲያናችን፡ **"ትምባ"** እያልን ለምንመኛት በሰማይ ላለችው መለኮታዊት መንግሥት ምሳሌና ምልክት ብትሆንም፤ ፊደል ለመጻፍ ወረቀት ወይም ብራና፤ ጽላት ለመኖር መንበር እንደሚያስፈልግ፤ ይህች ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያናችን (የኛነት ክምችትነታችን) **ኢትዮጵያ** የተቀረጸችበት ጽላት፤ ያረፈችበት መንበሯ ናት። በመሆኗም ስለ **ጳራቅሊጦስ** አጭር መግቢያ ከሰጠሁ በኋላ፡ ስለ ኢትዮጵያ ምድራችን ትንሽ ተናግሮ ስለጥንታዊቷና የዛሬይቷ **ቤተ ክርስቲያናችን** (ክምችትነታችንን) በመዳሰስ ጠማሪን እደመድማለሁ።

ጳራቅሊጦስ

በዓል ፶ን በመጀመሪያ እግዚአብሔር ለአብርሃም የሰጠውን ቃልኪዳን ይዘው በዓለም ዙሪያ የተበተኑትን ሁሉ በየመካቱ ከተበተኑበት በኢየሩሳሌም እየተሰበሰቡ እንዲያከብሩት ራሱ እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት አዘዘ (ዘዳ ፲፪:፭)። በዚህ እምነትና ትምህርት ውስጥ ያሉ ሁሉ በትእዛዙ መሠረት በየአመቱ ከያሉበት እየተሰበሰቡ ማክበር ቀጠሉ። ይህ በዓል በ፴፫ ዐመተ ምሕረት ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ በተነሳ በ፶ኛው ቀን፡ ባረገ ባ፲ኛ ቀን ላይ ዋለ። እንደተለመደው ለበዓሉ ሲሉ ከየቦታው የተሰበሰቡትን ሰዎች አምላክ ከሐዋርት ጋራ አገናኝቶ ቤተ ክርስቲያንን በሁሉም ሕሊና ውስጥ ቀርጾ ወደየመጡበት አገር ይዘዋት እንዲሄዱ ዕቅድ ነበረውና ይህን ባሕላዊና ኦሪታዊ በዓል ተጠቀመ።

አምላክ ባንድ በኩል በዚህ በዓል ምክንያት ሕዝቡን ከያሉበት ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመጡ አደርገ። በሌላ በኩል ደግሞ **"ኃይል እስክትሉበሱ ድረስ በኢየሩሳሌም ከተማ ቆይ"** (ሉቃ ፳፬:፵፱) ብሎ ሐዋርያትን የትም እንዳይቀሳቀሱ አደረጋቸው። ከዓለም ዙሪያ ለበዓሉ የተሰበሰቡት ሰዎች ክትት ብለው ሲገቡ፤ አስደናቂ ህብር ያለው እሳት ሐዋርያት በተሰበሰቡበት ቤት ላይ ቦግ ብሎ ታየ። ከላይ እንደገለጽኩት በዚህ ባህላዊው በዓል የተለያዩ ቋንቋዎችን የሚናገሩ ከተለያዩ አገሮች ተሰብስበው የነበሩት ሰዎች፡ አገር አቋርጠው የሄዱበትን ዓላማ ጥለው እሳቱ ወደተነሳበት ሐዋርያት ወደነበሩበት ቤት እንደሮጡ ሄዱ። ይህ እሳት ሁሉን የሳበ ማግኔት ነበር። ይህ እሳት ለሐዋርያት ድፍረት፤ ጀግንነት፤ እውቀትና ዕውነት ያስታጠቀ ኃይል ነበር። በባህሉ ለተሰበሰቡበት ግን የነበሩበትንና የሄዱበትን ጊዜያዊ ተልዕኮ የሚያስጥል ባሕልና ቋንቋ ሳያገደው ስሜትን፤ እምነትንና ግንዛቤን ስቦ የሚለውጥ ማግኔት ነበር።

ይህ **ጳራቅሊጦስ** የሚባለው ሁሉንም ስቦ ያገናኘ (divine magnetic power) ኃይል፡

ክርስቶስ እንደገለጸው፡ ራሱ ክርስቶስ ያስተማረውን ለማሳሰብ፡ ለማጽናናት፡ ለማስተማር፡ ለምስክርነት ለማዘጋጀት፡ የሰውን ረቂቅ ሕሊና እያበጠረ ወደ እውነት ለመምራት፡ ስለ ጽድቅ መጉደልና ስለ ፍርድ መዛባት፡ ሰባዊ ሕሊናን ለመወቅስ፡ ወደሰው የመጣ የረቀቀ መለኮታዊ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው (ዮሐ 1፬፡፳፮-ምዕ 1፮፡1፮)። ጳራቅሊጦስ ከክርስትና በፊት የኦሪቲ እምነት ተከታዮች የሚአከብሩትን ዓመታዊ በዓል ተጠቅሞ፡ ለዚህ ባሕላዊ በዓል የተሰበሰበውን ሕዝብ በገዛ ቋንቋው ነግሮ ወደ ቤተ ክርስቲያንነት ለመለወጥ፡ የሰው ልጅ ሊገልጸው በማይችለው እሳት መሳይ አካልነት ባለው ትንግርት ከተለያዩ አገሮች በመጡት ሰዎች ፊት በሐዋርያት ላይ ፈሰሰ (ዮሐዋ ፪፡፩-1፮)።

ማግኔት የማይንቀሳቀሰውን ወፊጥ ድንጋይ፡ እሳት አመድ የሚአደርገውን ግንድና ጭራሮ፡ ነፋስ የሚገፋውን ገለባ ቅጠልና አባራ፡ እንደማይስብ ሁሉ፡ የድንጋይነት መንፈስ ያለው፡ የተረትና የፍሬ አልባ ወሬ ምንጭ የሆኑ፡ ባሉ-ባልታና በሐሜት የሚገፋ ገለባ ባሕርይ ያለውቸው ጳራቅሊጦስ ያልሳባቸው ሰዎች ተቀላቅለው ገብተው ነበር።

ሰዎች የመጡበት አገሮች

ከላይ እንዳልኩት፡ ፊደል ለመጻፍ ወረቀት ወይም ብራና፡ ጽላት ለመኖር ደግሞ መንበር እንደሚያስፈልግ ለዚህ ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያን (ክምችነታችን) ኢትዮጵያ መንበሯ ወይም የተቀረጸችበት ጽላቷ ናትና፡ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን (ክምችነታችን) ከመሻገራችን በፊት ስለ አገራችን ኢትዮጵያ ከተጻፉት የታሪክ መዝገቦች ሁለት አንቀጾች ልጥቀስ፡

ቅዱስ ሉቃስ እንደመዘገበው ለዚህ በዓል የተሰበሰቡ ሰዎች የጳርቴና፡ የሜድ፡ የኢላሜጥ፡ የቀጳሪቅያ፡ የጳንጦስ፡ የፍርግያ፡ የጳንፍልያ፡ የግብጽ፡ የቀራና፡ የሊቢያ ሰዎች ነበሩ። የተጠቀሱት ቦታዎች ከሮም በቀር በሰፊው አድማሳቸው በሚታወቁት አገሮች ውስጥ የነበሩ ወረዳዎችና አውራጃዎች ነበሩ (ዮሐዋ ፪፡፭-1፩)። ቅዱስ ሉቃስ በዚህ አንቀጽ ላይ ሰፊዎን ኢትዮጵያን ባይጠቅስም፡ በሌላ አንቀጽ ቅዱስ ፊልጶስ በጋዛ ወንዝ ያጠመቀውን ጃንደረባ ኢትዮጵያዊ እንደሆነ መጠቀሙን ሳንረሳ፡ በመጀመሪያው አንቀጽ ላይ ለምን ኢትዮጵያን እንደዘለላት ለመረዳት ሌሎችን የታሪክ መዛግብት መመርመር ይጥቅማል። ይህም ስለ መልክአምድራችን ብቻ ሳይሆን የዛሬይቱን ቤተ ክርስቲያናችንን ያሰችበትን ሁኔታ በግልጽ ለመረዳትም ይረዳል።

ለምሳሌ፡- Runoko Rashidi የተባሉ የታሪክ ሊቅ "Meluhha's precise geographical location has frequently been attached by modern scholars to ether the African Ethiopia, or the Indus valley (Harappan) region of Pakistan and western India. Both regions were lands of black men, but Harppan, whose civilization was larger in area than ancient Mesopotamia and Egypt combined, was much closer to Sumer than African Ethiopia" (African Presence in Early Asia, Page 165). ብለዋል። ማለትም፡- Meluhha እና የPakistan አካል የነበረው Harappan ይባል የነበረው ምዕራብ ሕንድን ከፓኪስታን ጋር የሚአዋስነው ሸለቆ አፍሪካዊት ኢትዮጵያ ጋር ግንኙነት እንደበረ የዘመኑ ጠቡብቶች ይናገራሉ። እነዚህ አገሮች የጥቁር አገሮች ሲሆኑ Harappan ይባል የነበረው በስልጣኔ የቅርብ ግንኙነት ከነበራቸው ከመስፓታምያና ከግብጽ ይልቅ የሰፋ ነበር። ከአፍሪካዊት ኢትዮጵያ ይልቅ Sumer ለምትባለው ቦታም በጣም ቅርብ ነበር።

እነዚህ ሊቅ፡ አፍሪካዊነት ቅጽሏን ሳትለቅ እንደመግቢያና መደምደሚያ አድርገው በዚህች አጭር አንቀጽ ኢትዮጵያን አቅርበዋታል። በዚህች ቀን ቤተ ክርስቲያን በመሬት ኢየሩሳሌም ላይ ስትመሠረት፡ በሥልጣኔና በስፋት ከሚሞሰኑት ከነዚህ አገሮች ውስጥ ወረዳዎችና አውራጃዎች የመጡ ሰዎች ነበሩ። ሰዎች የመጡባቸው ወረዳዎች እንጂ እጅግ በጣም ርቀው ከመጡበት ከሮም በቀር የቀሩት ቦታዎች ከላይ በተጠቀሱት ድንበር ከሚያዋስናቸው ታላላቅ አገሮች ሥር የነበሩ ትንንሽ ከተማዎች ናቸው።

ታሪክ መዝጋቢው ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ፪ ላይ የጠቀሳቸው ብዙዎቹ ወረዳዎችና አውራጃዎች እንጅ በንድንበር የሚዋሰኑትን እንደ ኢትዮጵያ ያሉ ሰፋፊ አገሮችን በሩቅ ካለችው ከርም በቀር አልጠቀሳቸውም። በዚህ ምዕራፍ ታላቁ ኢትዮጵያ ባትጠቀስም በዚህ ታላቅ በዓል ላይ ኢትዮጵያውያን አልነበሩም ማለት አይቻልም። በተጨማሪም በምዕራፍ ፰ ላይ የተጠቀሰው ጃንደረባ ኢትዮጵያዊ እደሆነና ከዚያም ወዲህ እስካሁን ድረስ ኢትዮጵያውያን በየአመቱ ወደ ኢየሩሳሌም የሚአደርጉት ጉዞ፡ ኢትዮጵያውያን በዚያ ቀን በበዓሉ ላይ አልነበሩም ከሚያሰኘው ሩቅ ግምት ይልቅ፡ ነበሩ ለሚለው አባባል የሚቀርብ ይሆናል።

ይህ አጭር ታሪካዊ አንቀጽ የሚያሳየው አገራችን ኢትዮጵያ ከተዘኩት አገሮች አቻወቿ የተለዩ ጉደኛ አገር መሆኗን ነው። ልብ ጎደሎ መሪ ሲፈጠርባት እንደጨረቃ የምትጎድል፡ ልብ ሙሉ መሪ ሲፈጠርባት የምትሞገሳ አገር እንደሆነች ቅዱስ ሉቃስና ከታሪክ መዝጋቢው አባባል እንማራለን። ስለዚህ በዚህ ጠማር ኢትዮጵያ ስል ዛሬ አቶ መለስ ቆርጠው ቆራርጠው የሰጡንን ቀን የጎደለባትን ግማሻ ጨረቃ መሳይዋን ኢትዮጵያ ማለቴ አይደለም።

ስለ ኢትዮጵያዊት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን ለመናገር ከተቀረጸችባት ጽላቷ፡ ካረፈችባት መንበሯ ለመነሳት እንጅ፡ የኢትዮጵያን ስፋትና ጥበት ለመናገር አይደለም። ኢትዮጵያ ቀን ሲጎድልባት እንደ ምትጎድለው፡ ቀን ሲሞላላት እንደምትሞገሳው ጨረቃ ቅርጿንና መጠኗን የምትቀያይር መሆኗን በመገንዘብ፡ የታሪክ ተወቃሽነትን ለዘመናችን መሪዎች ለነ አቶ መለስና አቡነ ጳውሎስ አሸክመን በቤተ ክርስቲያናችን (ክምችትነታችን) ላይ እናተኩር።

ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያን

ቅዱስ ጳውሎስ "ወሰብሰ ዘኖስ ኢይኤድዋ ዘመንፈሰ ቅዱስ እስመ እበደ ይመስሉ. . . ንሕነሰ ሕሊናሁ ለክርስቶስ ብነ" (፩ኛ ቆሮ ፪:፲፬-፲፮) እንዳለው በዚህ ሕዝባዊ ክምችት ውስጥ አንዲት ልብ የነበራቸው ሐዋርያት እንደነበሩ ሁሉ "ተኩላት መስጦ እለ ኢይምሕክዋ ለመርዓት" (የሐዋ ፳:፳፰) ማለትም፡ ራሱ ክርስቶስ "የገሐኑም ልጆች" ያላቸውን ሰዎች መስለው የገቡ አፍራሾች፡ አሉባልተኞችም ነበሩ። በሐዋርያትና በፈሰሰው መለኮታዊ ኃይል ላይ ቀሉዱ፡ አፊዙ፡ ከዚያም የባሰ እንዲያውም "ጉሽ የወይን ጠጅ ተጥተው ለክረዋል" (የሐዋ ፪:፲፫) እያሉም ያልሆነና ያልተደረገ ሐሜትና ትችት እየፈጠሩ ይህን ሕዝባዊ ክምችትነት ለማፍረስ ጥረታቸውን እዚያው ላይ ቀጠሉ። የጳራቅሊጦስን እሳትነት ሳይሉበስና ሳይጎርስ በነበረበት ባንድ ወቅት፡ ጴጥሮስ ያልሆነ ነገር በመናገሩ፡ **ጌታችን ኢየሱስ "የሰውን እንጅ የእዚአብሔርን አታስብና አንተ ሰይጣን ከኋላይ ሂድ"** (ማቴ ፲፮:፳፫) ብሎት ነበር። አሁን ግን ጴጥሮስ በላይ ላይ የፈሰሰውን እሳታዊ ጳራቅሊጦስ ለብሰና ጎርሶ ያለ ዓላማ ከንቱ ሩጫ በመሮጥ ራሳቸው ስተው ሌላውን ለማሳት እዚያው ላይ ሐሜትና አሉባልታ ማሰራጨት የጀመሩትን ቅስጥቸውን ሰበረ። "በእግዚአብሔር በተወሰነው አሳብና በቀደመው እውቀቱ ተሰጥቶ በአመጸኛች እጅ ሰቅላችሁ ገደላችሁት" ብሎ ክርስቶስን ከሰቀሉት ጨካኞችና ከሐዲወች ጋራ ጨፍልቆ በማቅረብ በልብ ሙሉነት በተግሳጽ ገረፋቸው (የሐዋ ፪:፳፫-፳፬)። ጴጥሮስ ቀጠለና ግርግር በመፍጠርና ግርግር ፈጣሪዎችን በመስተል ራሳቸው ከእውነትና ከተከሰተው አምላካዊ ሥራ ጋራ ተጋጭተው፡ ሌላውን ለመበከል የሰይጣን ተላላኪ አሉባልተኞች ሆነው እንዳይቀሩ፡ "ይህ በዚህ ቦታ ዛሬ በፊታችሁ እየተካሄደ በዓይኖችሁ የምታዩት የሚነገረውም በጀሮአችሁ የምትሰሙት. . . **ለእናንተና ለልጆቻችሁ ከሩቅ ለሚጠራቸው ሁሉ ነው**" (፪:፴፱) እያለ ያለአንዳች ይሉኝታና ፍርሐት በመገሰጽ አጥብቆ አስገዝባቸው።

ይህን በመራት ላይ ብቅ ያለች ቤተ ክርስቲያን (ሕዝባዊት ክምችት) ምድራዊውን ጥቅማ ጥቅም ተጸዩ። እንደ ቅዱስ ጴጥሮስ የፈሰሰውን ጳራቅሊጦስ ለብሰና ጎርሳ፡ ክርስቶስ ያስተማረውን እያሰበች የተሸበረውን እያጽናናች፡ የክርስቶስን ፈቃድና ትእዛዝ የምትመሰክር ናት። የሰውን ረቂቅ ሕሊና እያበጠረች ወደ እውነት በመምራት፡ ስለ ጽድቅ መጉደልና ስለ ፍርድ መዛባት፡ ሰባዊ ሕሊናን እየወቀሰች፡ ያለፈውን ትውልድ ከሚመጣው ትውልድ እያገናኘች የምትቀጥል ክርስቶስ በምድር ላይ ያስቀመጣት የረቀቀች መለኮታዊ ኃይል ክምችት ናት።

ከዚህ መለኮታዊ እሳት መሰል ባሕርይ ተለኩሳ በጃንደረባው ወደ አገራችን የመጣቸው ጥንታዊት ኢትዮጵያዊት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን (የኛነት ክምችትነታችን) የሰውነትን መንፈስ ብቻ ሳይሆን የተቀረጸችባትን ጽላቷን፣ ያረፈችባትን መንበሯን ምድረኢትዮጵያን ማለቴ ነው። በጨለማው አፍሪካ ምድር ብቸኛ እንደ ኮከብ የምታበራ "ጎሐ ጽባሕ" (የጣት ኮከብ) አድርጋት ኖራለች። በውስጧ የነበሩት እንደነ አቡነ ጴጥሮስ የነበሩት መንፈሳውያን መሪዎችም ይህን እሳት የለበሱና የጎረሱ ከሥጋውያን መሪዎች በላይ የእምነት፣ የእውቀትና የሞራል ሰዎች እንደነበሩ ብዙ የውጭ ታዛቢዎች ደጋግመው እንዲህ እያሉ ገልጸውታል።

Richard Pankhurst የተባሉ ሊቅ በአጼ ሰርጸ ድንግል ዘመን የነበረውን ሁኔታዎን “He gave the chief scholar to guide him in matters of the faith, and priests and deacons to conduct church services”(The Ethiopain Borderlands, Page 255) በማለት የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ከሥጋውያን መሪዎች በላይ እንደነበሩ ገልጸዋል። Marilyn Heldman የተባሉት ሊቅም “As more meaningful interaction developed between these officials and the local people. The people were encouraged to join in the services of the church and follow its teachings and practices, where the clergy were men of learning, they often entered into debate with local leaders on the relative merits of thier respective beliefs.”(African Zion, Page 37) ብለዋል። ካህናቱ የዕውቀት ሰዎች ስለነበሩ በመቀደስ፣ በመዘመርና ሃይማኖትን በመስበክ ብቻ ሳይሆን ሕዝቡን በሚመለከት ጉዳይ ሁሉ እራሳቸውን ሳይደብቁ በጥቅም ሳይደለሉ ይከራከሩ ነበር ብለዋል።

እነዚህ የውጭ ሊቃውንት ምስክሮች ይህን ሲጽፉ ፈጥረው አልነበረም። **ዮሐንስ አፈወርቅ "ይስሕበነ ጸዳሉ ለጸሐዩ ጽድቅ"** እንዳለው፣ እነዚህ ጸሐፊዎች ከማይጠፋው መለኮታዊ ብርሃን ተለኩሳ ወደ ኢትዮጵያ የመጣች ቤተ ክርስቲያናችን **"ጸሐዩ ጽድቅ ክርስቶስ"** የተባለውን የክርስቶስን ፈቃድ የምታንጸባርቅ እንደነበረች በሚገባ የተረዱ ይመስላሉ። ብርሃኑን የሚአንጸባርቅባት የክርስቶስ ጨረቃ ናት ሲሉ መጀመሪያ የአቡንነትን ተልዕኮ ይዞ ምድራቸውን የረገጠውን አባ ሰላማን የጥንት ኢትዮጵያውያን **"ከሳቴ ብርሃን"** ያሉበትን ምክንያት መሠረት በማድረግ ይመስላል።

ቤተ ክርስቲያናችን (ክምችትነታችን) ባንጸባርቁት ባሕርይዋ ወይም **ከሳቴ ብርሃንነቷ** **"አድኅን እግዚአ ላቲኒ ሀገር፡ ወካልዕታኒ አህጉረ ወቡሐውርተ እለ በሃይማኖተ ዚአክ ዮናድሩ ውስቴቶን"** (ሊጦን ዘግጦ) ማለትም፡ በቋንቋ፡ በባሕል በርቀት ተለያይተው የሚኖሩት ሰዎች ሁሉ በአምሳሉ በፈጠራቸው አምላክ አንድ ናቸውና፡ ይህችን አገር፡ አንተን በማመን የጸኑ ሰዎች የሚኖሩባቸውን ሌሎችንም አገሮች ሁሉ አድን" የሚለውን የሰው መሆንን ልዕልና እያስጨበጠች ስታጸጅስና ስታቀስ፣ በሌላ በኩል ይህን የተቀደሰ አላማ ስተው ለጥቅማ ጥቅማቸው ክርስትንና ይጠቀሙ የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ

**"ተሰየመ አሉ ቀሲስ፣
በእንግሊዙ ጳጳስ፣
እጆቹን ሰጠ ለጥቁሮቹ፣
መስቀሉን ለጮቹ"**

እያለች ቅዱስ ጴጥሮስ በገረፈበት የተግሳጽ ጅራፍ ስትገርፋቸው ኖራለች።

የዛሬይቱ ቤተ ክርስቲያናችን

ጥንታዊት ቤተክርስቲያናችንም የተመሰረተችው ጳራቅሊጦስ በሳባቸው፣ ከተለያዩ አካባቢ በመጡ፣ የተለያዩ ቋንቋ በሚናገሩ ግን ቤተ ክርስቲያን ሲገናኙ በሚገባቡ፣ ራሳቸውን ከምድራዊ ዓለም ባገለሉ ቅዱሳን ሰዎች ነበር። የዛሬይቱን ቤተ ክርስቲያናችንን እንመራለን የሚሉት ግን እንደ ጥንቱ እንደ መሠረቱ እንኳን በተለያዩ መልክዓ-ምድር ያሉትን ሰዎች ሊያሰባሰቡ፣ እንኳን በተለያዩ ቋንቋዎች የሚናገሩትን ሊያግባቡ፣ ባንድ መልክዓ-ምድር ያለውን በቋንቋ በመልክ የማንለያየውን

በነጥ በወንዝና በቋንቋ እየከፋፈሉ በማሰቃየት ላይ ይገኛሉ።

የዛሬይቱ ክምችትነታችን መሪወች እየካኑና እያጸጸሱ የሚልካቸው፣ ነገረ መለኮቱን ያጠኑትን፣ ህዝባዊ ፍቅር ያላቸውን ሳይሆን ለሰሜታቸው ለመንደርተኝነታቸው ለቡድናቸውና ለግል ዓላማቸው ግብ የሚአገለግሉትን ብቻ ነው። ለነገረ መለኮቱ ለሰባዊ ዜግነቱ ላንድነቱ መቆም ይቅርና ተዛምዶ ተዋልዶ በመልክ በባሕል አንድ ሆኖ ባንዲት አገር የሚኖረውን ሕዝብ ማካፋፈል የሚአስችል ጴጥሮስ የገሰጸበትን ምክንያት የተሸከሙትን ሰዎች እያስተማሩ በቤተ ክርስቲያናችን (በኛነት ክምችትነታችን) ለቀቁብን።

ሐዋርያት በተሰበሰቡባት ቤት ውስጥ **ጳራቅሊጦስ** ቤተ ክርስቲያንን በመሠረተባት ቀን አሉባልተኞች፣ ፌዘኞች፣ ዓላማ ቢሶች በግርግር ገብተው፣ እራሳቸው እውነትን ስተው፣ ሌላውን ለማሳት በሐዋርያትና በፈሰሰው መለኮታዊ ኃይል ላይ የቀለዱ፣ ያፌዙም እንደነበሩ አይተናል። ከዚያም የባሰ እንዲአውም **"ጉሽ የወይን ጠጅ ጠጥተው ሰክረዋል"** (ዮሐ ፪:፲፫) እያሉ የሐሰትና የሸፍጥ ትችት እንዳሰራጩትም ተገንዝበናል። በዛሬይቱ ቤተ ክርስቲያናችን እነሆን ሰዎች የመሰሉ ጳጳሳት ተባዙ። እነርሱም መሰሉቻቸውን ለማባዛት እያዲያቆኑ፣ እያቀሰሱ፣ እያቆመሱ፣ በቤተ ክርስቲያን (በእኛነታችን) ላይ ማሰማራታቸውን ተያያዙት።

ቤተ ክርስቲያን የምትከተለው ነገረ መለኮት የምታስተምረው ወንጌል ሞራልና ስለሕዝብም የምትሰጠው ምስክርነት እንዲቀጥል **"ለእናንተና ለልጆቻችሁ ከሩቅ ለሚጠራቸው ሁሉ ነው"** (፪:፴፱) እያሉ እንደ ቅዱስ ጴጥሮስ ማስተማር ሲገባቸው፣ ወጣቶችን ሁሉ ለመጥፎ ተግባር በመሳሪያነት የሚጠቀሙ፣ ሳይፈልጉ ደግሞ የሚጠቀሙበትን ራሱን ወጣቱን እየከሰሱ ለዓለማዊ ዳኛ በማቅረብ ክምችትነታችንን ከደጀ ሰላምነቷ ወደ ጭቅጭቅ መድረክነት በመለወጥ ለመበታተን ትግላቸውን የሚያጋግሉ ናቸው።

ነገረ መለኮቱን ሳይረዱ የገቡ በመሆናቸው፣ ቅዱስ ጳውሎስ **"ወወየኑ ለሊሆሙ ወኢያእምሩ ፍካሬሁ ዘለሊሆሙ ይነበቡ"** (፪ኛ ቆሮ ፲:፲፪) እንዳለው፣ እኔ ብጹዕ አባ እገሌ ቅዱስ አባ እገሌ እባላለሁ! እያሉ እራሳቸውን በማሞካሸት፣ እርስ በርሳቸው በመሞካሸት፣ ቤተ ክርስቲያናችንን (ክምችትነታችንን) በቴዎድሮስ ዘመን እንደነበረችው ቤተ ክርስቲያን (ክምችት) ለማድረግ እየታገሉ ነው። **ቴዎድሮስ** የተባለው ሊቅ በነበረባት ቤተ ክርስቲያን ካሉባልት ከውሸትና ከማስመሰል፣ ከጥቅም ማሳደድ በቀር እውነተኛውን የሃይማኖት ትምህርት ለይተው ያልተገዘቡ ለሕዝብ ደንታ የሌላቸው ካህናት መሳይ አስመሳዮች በዙባት። **"እሉ እለ ይፈቅዱ ይኩኑ መምሕራን እምከመ ያእምሩ ትምህርተ እሉ እለ ይሄልዩ ቅድመ ጠቢባን እሙንቱ እንዘ ውርቆሙ አብዳን እሉ እለ ይፈቅዱ ይኩኑ ናሉተ እምቅድመ ያእምሩ .....(ሃይ አበው ፹፪:፴፭)** እያለ **ቴዎድሮስ** ተናገረ። ዛሬ ለቤተ ክርስቲያናችን (ለክምችትነታችን) ከባድ ፈተና የሆነው፣ በዚህ ዘመን ፓትርያርክ የሆኑት ሰው ወደ ቤተ ክርስቲያናችን የሰገሰገቸው ጳጳሳት ብቻ ሳይሆኑ፣ እነሱም ደግሞ በግላቸው እያመክሱና እያቀሰሱ እያዳቆኑ የሚያሰራጩባቸው ለመጥቀም የሥጋ ዘመዶቻቸውን ናቸው። ብዙዎቹ ለግሪን ካርድ ለገንዘብ የሕቡን ስሜት ባሉባልታና በነገረ ሐውክ እየቀሰቀሱ ከመከፋፈል በቀር በውስጣቸው የተቀመጠ የነገረ መለኮቱ ቁም ነገር ባለመኖሩ፣ ስለነገረ መለኮቱ ሲጠየቁ ሲኖዶሱ ይጠየቅ የሚሉ፣ ሲኖዶስ ሲያምን የሚአምኑ፣ ሲኖዶስ ሲክድ የሚክዱ ናቸው።

ከአብዮቱ በፊት የነበረው ሲኖዶስ እነ መላክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬን በመሳሰሉ ታላላቅ ሊቃውንት ምክር ይመራ ስለነበረ ለነገረ መለኮቱ ተገዥ ነበር። እንደነ የኔታ ብርሃኑ የመሰሉ መምሕራን **"ቀድሰዎ ለእግዚአብሔር በኩሉ ልብክሙ ወድልዋሊክሙ ሀልው በኩሉ ጊዜ ከመ ታውሥእው ቃለ ለእለ ይሴአለ-ክሙ በእንተ ዛቲ ተስፋክሙ"** (፩ኛ ጴጥ ፫:፲፭) የሚለውን አንድም እያሉ ሲያስተምሩ **"በቆራጥነት በፍጹም ልብህ ሳታወላውል የተማርከውን፣ ያወከውን በተጠየክበት ቦታና ጊዜ ሁሉ ተናገር፡ መስክር"** እያሉ ነበር እንጂ፡ ስለነገረ መለኮት ስትጠየቁ ሲኖዶሱን ልጠይቅ በሉ ብለው አያስተምሩም ነበር። ምክንያቱም እንደዛሬው የከፋ ክህደት ካልመጣ በቀር ብዙዎቹ የሲኖዶሱ አባላት ከየ ሊቃውንቱ እግር ስር ያደጉ፣ አሰረ ምንኩስናውን ምናኔውን የተረዱ ነበሩና ለነገረ መለኮቱ ዘበኞች እንጂ እራሳቸው ከነገረ መለኮቱ ጋራ የሚጋጩ አልነበሩም። የትኅትናቸው ረድዔት ይጠቅማል ተብለው

በትግትናቸው ወደ ጳጳስናው የገቡ ቢኖሩም፤ እንደ ዛሬዎቹ ብፁዕ ነኝ፤ ጳጳስ ነኝ እያሉ የግል ንብረት የሚሰበሰቡ የግል ቤት የሚገነቡ አልነበሩም። አገልግሎታቸውን የፈጸሙት ካብነቱ ሊቃውንት ሳይርቁ እየተማሩ ነበር። ዛሬ ግን ካብነት ጳውሎስ ጀምሮ በጣም ከጢቂቶች በቀር ብዙዎቹ የሲኖዳሉ አባላት ሳይማሩ በግርግር የገቡ በመሆናቸው፤ የትኛው ሠርጎ የገባ የትኛው የኦርቶዶክስ ነገረ መለኮት እንደሆነ ለይተው የሚአውቁ አይደሉም። በጉባዔ የዋሉ ጥቂቶች ቢኖሩም የጉባዔው ትምህርት እንዲህ ይላል ከማለት ይልቅ የሲኖዳሉ ንጹህ ምን ይሉኛል በማለት ሳይማሩ ከከተማ እየተመለሱ በገቡት ብዙዎቹ ቁጥጥር ስር ወደቁ!!

የብሉይጥናት የሐዲቱ ማብራሪያ ለሆኑት ለሊቃውንቱ መጻሕፍት ትርጓሜ፡ መምህራን እንደ የኔታ ቢረሳው የነበሩት ሊቃውንት፡ ብንያም የተባለው የእስክንድርያው ሊቅ "ንኩን ድልዋነ ይእዜ ኦ አጎውየ ወፍቁራንዩ ለጸም ወለመልእክተ እግዚአብሔር ወለኩሉ ምግባረ ሠናይ ዘምሉዕ ትሩፋተ ወፈድፋደሰ ለሃይማኖት እንተ ኢትጸንን ዘሥሉስ ቅዱስ"(ሃይ አው ምዕ ፹፱፡፪) ሲል የተናገረውን "ቤተ ክርስቲያን ነገረ መለኮቱን በሚገባ ያልተረዳውን ሰው መምህር ብላ በመሰየም ወደ ሕዝብ መላክም የለባትም" ይሉና "በዚህ መንገድ ወደ ሕዝብ የሚላክ መምሕር አላዋቂነቱን ለመሰወር ሲል ብዙ ያልሆነ ነገር እየዘገገበ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይከታል። ከሊቃውንቱ ይልቅ ለሕዝብ ስለሚቀርብ በቤተ ክርስቲያን ማለትም በጠቅላላው ሕዝብ ላይ ከውጭ መናፍቃን የበለጠ ከባድ ችግር ፈጣሪ ይሆናል" እያሉ ነበር። እንዳሉትም ዛሬ በአቡነ ጳውሎስ የሚመራው ሲኖዳል የተሰባሰቡ ብዙዎቹ የግል ንብረት በመሰብሰብ የበረቱ፤ ለግል ምቹታቸው ሕንጻ ለመሥራት የፈጠሩ መከላከያና ጳጳሳትን የሚአበዙ በሕዝቡና በሊቃውንቱ ላይ ልዑላንና መሳፍንት ሆነው ቁጭ አሉ!!

ቅዱስ ጳውሎስ "ወኢንትሀክይ ገቢረ ሠናይ፡ እስመ በድሜሁ ነአር። አምጣነ ብነ እለተ ንግበር ሠና የ ለኩሉ ወፈድፋደሰ ለሰብእ ሃይማኖት"(ገላ ፮፡፱)። ብሎ ለገላትያ ክርስቲያኖች (ክምችቶች) ያስተማረውን የሐዲስ መምህራ አንድም ብለው ያስተማሩኝ። "ለወገን ለአገር ለሰው ሁሉ የሚጠቅመውን በጎ ነገር ለማድረግ ችላ አትበል። ይልቁንም ለምታገለግለው አምላክህ ቀራቢ ለሆኑት አቅምህ ጊዜህ በፈቀደልህ ሁሉ ጉልበትና አንደበት ሁናቸው" እያሉ ነው። ዛሬ ግን ድንበር በተቃወሰበት አካባቢ የሚኖረው ሕዝብ ሲንገላታ፤ በጠለንቆ ገደል ሲጣል፤ ባርሲ ከተማ፤ በወለጋ በጅማ ያሉ ሁሉ ክርስቲያኖች ሲጠፈጠፉ መናገር ፖለቲካ መግባት ስለሆነ ዝም በሉ ሲባሉ ዝም የሚሉ ካህናት በዙ። ለእምነት ለታሪክ ለሕዝብ ከመጮህ ይልቅ ለሳንቲም ለሹመት ለንብረት የሚታገሉትን በማሳማራት፤ ክምችትነታችንን ለማፍረስና ለመበታተን ጥረት እየተደረገ ነው። እንዲሁም መንግሥት፡ የቤተ ክርስቲያንን የመናገር ቅስጣን ለመስበር ሲል፤ የጎሳ ስም በመጥቀስ የተለየ ጎሳ ክምችት ናት በማለት በድፍረት እስከ መናገር ደረሰ።

አቡነ ጳውሎስ የሚልኳቸው ሕዝብ እየተሰቃየ፤ እየታሰረ፤ ወጣቶች ከትምህርት ገበታቸው እየተባረሩ ነው ለምን ዝም ትላላችሁ ሲባሉ፤ እነ አቡነ ጳውሎስ ሲክፏቸው "ይህ መንግሥት የሚአደርገውን ሁሉ ስሕተት አትዩ የሕዝቡንም ጩኹት አትስሙ። ይህን ካደረጋችሁ ፖለቲካ ገባችሁ። ፖለቲካና ኤሌክትሪክ አንድ ነው" እያሉ የሚነግሯቸውን ይዘው "እኛ ምን አገባን ይህም የመንግሥትና ያቡነ ጳውሎስ ሥራ ነው" ይላሉ። በዚህ ሁሉ ደባቸው ቤተ ክርስቲያናችንን (እኛነታችንን) የማታናገር ዲዳ፡ የማትሰማ ደንቆሮ በማድረግ ከሳኒቲ ለመለየት እየታገሉ ናቸው።

ከሁሉም የበለጠ የሚአስገርመው ነገር፡- ሕዝቡ የሚአውቀው ድንበሩ ሲፈርስበት፤ አስተዳደሩ ሲበላሸበት፤ ሲታሰር ሲገደል ከሚአሰማው ጩኹት ጋራ መተባበር 'ፖለቲካ' መግባት ነውና አትግቡ አትስሙ አትዩ እትናገሩ እያሉ። በተቃራኒው ሕዝቡ ለይቶ ስለማያውቀው ስለነገረ መለኮቱ መቃወስ ሲጠየቁ ደግሞ አዙረው ሕዝቡን ተጠያቂና ተከላኝ ለማድረግ "ሕዝቡ ይወስን" ይላሉ። "ሕዝብ ከመቼ ወዲህ ነው የነገረ መለኮት ወሳኝ የሆነው? የሕዝብ ወሳኝነት በአገር፤ በድንበር በንብረት ባስተዳደር በጠቅላላ ፖለቲካን በሚመለከት ሁሉ ነገር እንጅ በነገረ መለኮት (ዶክትሪን) አይደለም። በመላ ዓለም የለም፤ ይህ ከሆነ ጠቅላላ ሕጻናቶች ባልቴቶች ሽማግሌዎች ሁሉ የነገረ መለኮት ሊቃውንት መሆን አለባቸው ማለት ነው። ይህ ለራብው ሕዝብ ባመረ ሞሰበ ወርቅ ውስጥ ድንጋይ ከቶ ማቅረብ ነውና ሕዝቡን በብዙ መንገድ "አትበድሉት" ሲባሉ፤ እውነቱን ብንናገር ሕዝቡ ይደበድበናል፤ ብለው ሕዝቡን ሐሰትና አሉባልታ እንጅ እውነት የማይፈልግ፤ ተደባዳቢ እብድ

አርገው ያቀርቡታል።

ደብኝነታችው በዚህ የሚቆም አይደለም። በሶስትና በአራት አመታት ኮርሶች እየለበሰው ወደ ህዝቡ በሚአሰራጩባቸው ጮሎዎች አማካይነት፣ ሊቃውንቱን መናፍቃን ናቸው እያሉ በሕዝብ እንዲጠሉ፣ በሕዝቡና በሊቃውንቱ፣ በሊቃውንቱና በሊቃውንቱ መካከል ግንኙነት እንዳይፈጠር ሕዝቡም ከገዛ እምነቱ ጋራ እንዲጋጭና ሊቃውንቱን እንዲያሳድድ እያደረጉ ናቸው። በመሠረቱ ለነገረ መለኮቱ መዛባት ሕዝቡ ወሳኝ ከሆነ፣ የቀደሙ ሊቃውንት ከወላጆች ጉያ ወጥጦ፣ ከተወለዱ መንደር ርቆ፣ ከውሻ ጋር ታግሎ፣ በዳፍንት በእከክ ተሰቃይቶ የመጣርን ባሕል ለምን አወረሱን? ከፍተኛውን ያብኑቱን ትርጓሜ ለመጣርስ ቀላብ ተሰፍሮልን መምሕራን ተቀጥሮልን ቦታ ተለይቶልን ከመጻሕፍት ጋር በመታገል ለምን ብዙ ዘመን አጣፋን? በጀት የተመደበለት የሊቃውንት ጉባዔ መምሪያስ ለምን አስፈለገ? ከሊቃውንቱ ጉባዔ የሚመነጨውን የቤተ ክርስቲያኒቱን ነገረ መለኮት ለመጠበቅስ ለምን ሲኖዶስ የተባለው ድርጅት አስፈለገ? **ቤተ ክርስቲያናችን (ክምችት) ታችን መልሱን ካቡኝ ጳውሎስ ትጠብቃለች!!**

ከገዳም ወጥታችሁ ከጳጳስ ርቃችሁ በክምችትነታችን ውስጥ የምትኖሩ መከላከል ትርጉሙ ሳይገባችሁ የግል ክብራችሁን በሕዝብ ጭንቅላት ላይ ለመካብ ቆሞሳት ነን የምትሉ አቁሙ። ለነገረ መለኮቱ ዘብኝነት፣ ለሕዝብ ክርስቲያኑ ደህንነት ለመቆም ሳትበቁ ጳጳሳት ነን የምትሉ፣ ቆቡን አጥልቃችሁ፣ ቀሚሱን ለሰባውና ለወፈረው ሰውነታችሁ መሸፈኛ አድርጋችሁ፣ መስቀሉን በትቢት ተነፍቶ በተገለበጠው ደረታችሁ አንጥልጥላችሁ በሰው ፊት ለመታየት የምታደርጉትን ጥረት አቁሙ!! ይህ ዘመናችን የሐንስ አፈወርቅ "ወንስጥጥ ልብስ ጽልመት ዘየአውደነ ወይከልአነ ነጽሮ" እንዳለው፣ ማስተዋል እንዳንችል አቡነ ጳውሎስ በገንዘብና፣ በሹመት ሕሊናችንን የሸፈኑበትን መጋረጃ ቀደን ሕሊናችን ነጻ እናውጠው።

ምን ልባት እንዴት አርጌ መቅደድ እችላለሁ? ብሎ የሚል ጥያቄ ካለ፣ የሐንስ አፈወርቅ መንገዱን ሳይናገር እንቅደድ አላለም። "እመቦ ዘይብል በምንት ይትከላዕ እምኔነ ዝንቱ ግልባቤ ጽልመት፡ ንብሎ ሶቦ ይስሕበነ ጸዳሉ ለጸሐዩ ጽድቅ" (ተግባጽ ፲፮ ፪፻፵፪) ብሎ የመቅደዳውን ዘዴ ነግሮናል። ማለትም፡- እንዴት ሊቀደድ ይችላል ብሎ የሚጠይቅ ቢኖር፣ ክርስቶስ ለሐዋርያት የላካት የመሳብ ኃይል ያላት እሳት በሳቦችን ጊዜ ነው እንለዋለን" ብሏል። እኛም የሐንስ አፈወርቅ የተናገረውን መፈጸም እንችል ዘንድ አቡነ ጳውሎስና መሰሎቻቸው ከሚፈጥሩት የመከፋፈያ አሉባልታ ወጥተን የቤተ ክርስቲያኒቱ ሊቃውንት አባቶች ያስቀምጡልንን አብረን እንማረው፡ እናጥናው!

ይህን ለማድረግ ፈቃደኞች ካልሆን፣ አቡነ ጳውሎስ ለሰርትፍኬታቸው የኦርቶዶክሱን ነገረ መለኮት ገልጸው የጻፉትን ክደው፣ በስህተት የገባውን የባዕድ ሐይማኖት ተቀብለውና አጽድቀው እርስ በርሳችን ማተራመሳቸውን ልናውቅባቸው አንችልም። በሌላ በኩል ደግሞ ከአሐት አብያተ ክርስቲያናት ከአቡነ ሸ-ዳ ጋራ በሃይማኖት አንድ ነን እያሉ ግብጽ ድረስ በመሄድ ይፈራረማሉ። በተቃራኒው ደግሞ ይህንን አንድነት ለማፍረስ "የግብጽ ቤተ ክርስቲያን ሥላሴን ክዳለች፣ ስታለች" እያሉ እየጻፉ ለሕዝብ የሚያሰራጩትን ኮከብ ቆጠሪዎችን ማስተናገድምን ያቁሙ ማለት አንችልም።

በተረፈ በባሕላችን አነጋገር ይሕችን ጠግሮ አጠቃልላለሁ። የጥንት ኢትዮጵያውያን እውነት ስትጠፋባቸው ተቆጥተው ይናገሩ ነበር። ይህን ዓይነት የቁጣ አነጋገር "እገሌ እሳት ለብሶ፡ እሳት ጎርሶ እገሌን ተናገረው" ይሉ ነበር። ይህ ያለ ዋቢ ዘሎ የገባ አነጋገር አልነበረም። አቡነ ጳውሎስ እጃቸው የገባውን ሰንሰለት ረስተው፣ የተነጣጠረባቸውን መትረፍስ እንደገለባ ረግጠው፣ ጣሊያን እንዲናገሩ ያዘዘቸውን ገልብጠው፣ "እንኳን ሕዝቡ መሬቷ አትገዛልህ" ያሉት ይህን እሳት በመጉረሳቸውና በመልበሳቸው ነበር። ዛሬ ግን ይህን የጳራቅሊጦስን እሳት ለበሰውና ጎርሰው ስለእምነቱ፣ ስለሕዝቡ እውነቱን ሊናገሩ ቀርቶ፣ ሕዝቡ እየተራብ የሚጎርሱት ጮማና ክትፎ ጉሮሯቸውን ዘጋው። የሚለብሱት ጥቁር ገበርዲን ወደ መገዥ በፍታ ተለውጦ የማይነገሩ እሬሳ አደረጋቸው!!

በወደቀ ሬሳ ላይ እንደሚጣሉ አንስርት፡ በሕዝቡ ሬሳ ላይ ተቀምጠው፤ በገዝብና በስልጣን የሚጣሉ ናቸው። ጳጳራዊ መንግሥት "ለእናንተና ለልጆቻችሁ ክሩቅ ለሚጠራቸው ሁሉ ነው" (የሐዋ ፪:፴፱) በማለት ለቤተ ክርስቲያናችንን (እኛነታችንን) የሰጠንን አደራ የበሉ ከሐዲዎች ናቸው። ቤተ ክርስቲያናችንን (እኛነታችንን) ወደ ሚቀጥለው ትውልድ ለማሻገር፤ "እሱ ወደ እውነት ይመራችኋል" ብሎ ክርስቶስ የመሰከረለት፤ የሰውን ረቂቅ ሕሊና እያበጠረ ወደ እውነት የሚመራ፤ ስለ ጽድቅ መጉደልና ስለ ፍርድ መዛባት ሰባዊ ሕሊናን ለመውቀስ ወደሰው የመጣ፤ የረቀቀው መለኮታዊ ኃይል ጳጳራዊ መንግሥት ከቤተ ክርስቲያናችን ራስ ላይ እንዲያስወግዳቸው ወይ ለመሳሪያናት እንዲለውጣቸው ወደ ገዳም እየገቡ እንዲመንኑና ተምረው እንዲወጡ በድፈረት እንንገራቸው!!

ለማጠቃለል ያህል ጳጳራዊ መንግሥት የሚያመለክተን በመልክዓ ምድርም ሆነ በቻንቻ የማይገናኙ ሰዎች አንድ መሆንንና መግባባትን ነው። በአሁኑ ጊዜ በአገራችን በመንግስት ዙፋንና በቤተክርስቲያናችን መንበር ላይ የተቀመጡት በአንድ መልክዓ ምድር ያለ ሕዝብ እየከፋፈሉ አንድ ዓይነት ቻንቻ የሚናገረውን ሳይቀር እየሰጠጠቁ የጳጳራዊ መንግሥትን ሓይል ሊገለብጡት ይታገላሉ። ዳጊ ግን ክርስቶስ ለጴጥሮስ "የገሃኑ ደጃችሁ አይችሉዎትም" (ማቴ ም፩፮:ቁ. ፩፰) ባለው መሰረት ሐሳውያን የጳጳራዊ መንግሥትን ተግምር ሊያደናቅፉት እንዳልቻሉት ሁሉ፤ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያንና ሕዝብ ተዋሕዶ ሊንዱት አይችሉም።

በአገርና በቤተ ክርስቲያን ላይ የሚካሄደው ነገር እያሳዘናችሁ፤ በነ አቡነ ጳውሎስ ሰንሰለት ታስራችሁ ቀን እንደጎደለባት ጨረቃ በተሸራረፈችው ምድራችን ላይ ባሉችው እኛነታችን (በቤተ መቅደሱ) ውስጥ ቆማችሁ "ፈኑ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ላዕሌነ" እያላችሁ በእንባ በሐዘን ሌሊትና ቀን ወደ ፈጣሪያችን በመጮሕ ላይ ያላችሁ፤ ካህናት አባቶቼና ወንድሞቼ፡- በሌላ ጠማር እስክንገናኝ ድረስ በመጽሐፈ መሳፍንት ምዕ ፲፱ ላይ በተመሠረተው በታሪካዊው መወደስ ቅኔየ ለጊዜው እሰናበታችኋለሁ።

- ቤተ ክርስቲያን ልዕልት መራተ ሌዋዊ፤ ዘበዘባና ተነጽሐት፡ በኖላተ አዝማድ ዘኖሙ፤
- ኢክህለት ትቁም፡ በከመ ልማዳ ቀዲሙ፤
- እስመ ወድቁ በላዕሌሃ፡ ወተዋነይዋ ብዙኃን ኩሉሙ፤
- ሠራዊተ ሌጊዮን ኃጥአን፡ ወደቂቀ ማኒ ወጊዮስ፡ እለ በኑፋቄ ያስተቃስሙ፤

- ለዓለም፡-
- ምእመናንሂ ዘከንሳስ እስራኤላውያን ቆሙ፤
- ለነገረ ፍትሕ ይትቀሀው፤ በጥቡዕ ልቡናሆሙ፤
- ወእምትዕይንቶሙ መጽኡ አዝማድ ኢሐቲ እሞሙ፤
- ዘተመትረ ኩለንትሃ፡ እስመ ተፈነወ ኃቤሆሙ፤

የዝንድሮውን በዓለ ፯ በዚህ ሁኔታ እንድናስታውሰው ያደረገን አምላክ፡ ከርሞ በተሻለ ሁኔታ ለማክበር ያብቃን።